

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Philippe Dulau

*Arüe-
Ithorrotze-
Olhaibi,
Zuberoa*

Aurkibidea

Biografia

Arüen jaio eta Arüen bizi.
Laboraria.

Zintak

AIO-002

- **Proiektua:** Alex Artzelus Mujika
- **Elkarrizketatzailea(k):** Artzelus, Alex
- **Data:** 2011-09-09
- **Iraupena:** 38 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Artzelus, Alex

Pasarteak

1. Donapaleuko merkatua

- **Erref:** AIO-002/002
- **Iraupena:** 0:02:19. **Hasi:** 00:00:29. **Bukatu:** 00:02:48
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, eroatera

Laburpena:

Laborantxatik bizi izan da beti. Ostiral oroz merkatura joaten da Donapaleura erosketa batzuk egitera. Lehenago abereak ere izaten ziren baina gaur egun ez da fitsik ere. Orain etxera etortzen dira eroatera.

2. Artoa

- **Erref:** AIO-002/003
- **Iraupena:** 0:03:25. **Hasi:** 00:02:48. **Bukatu:** 00:06:13
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Artoa

Laburpena:

Ardiak Hazparne edo Donibanen dira. Amikuzen behiak eta artoa dira nagusi, kontsumitzekoa gehienik. Apirilean ereiten da eta urrian bildu. Lehen artoa xuritzen zuten baina orain ez. Lehen ez zen hainbeste arto egiten, baina orain makinekin lana errazago egiten denez, ekoizpena handitu da. Kastratu ere makinekin egiten da baina akabua eskuz. Horretarako, emeari lorea kentzen zaio arrak ernal dezan.

3. Deforestazioa

- **Erref:** AIO-002/004
- **Iraupena:** 0:00:47. **Hasi:** 00:06:13. **Bukatu:** 00:07:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Natura » Flora

Laburpena:

Lehenago oihan gehiago zegoen orain baino, eta gaur egunean pentze bihurtu dituzte.

4. Abere hazkuntza

- **Erref:** AIO-002/005
- **Iraupena:** 0:02:23. **Hasi:** 00:07:00. **Bukatu:** 00:09:23
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak

Laburpena:

15 behitaraino izan ditu, txahalak Italiara saltzeko, nahiz eta badiren inguruan 300 behira arte dituztenak. Lehen dirua ondo ateratzen zen, baina orain arazoak dituzte ber prezioan saltzen direlako. Eskerrak sos laguntzei! Lantegirik ez dagoenez, gazte asko kanpora joaten da lanera.

5. Euskararen egoera herrian

- **Erref:** AIO-002/006
- **Iraupena:** 0:01:56. **Hasi:** 00:09:23. **Bukatu:** 00:11:19
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Gazteek ez dute euskara mintzo, nahiz eta ulertzen duten. Etxean ez diete haurrei erakusten. Ez zaio tristeia iruditzen, eboluzioaren ondorio baizik. Bi arreba ditu eta horiek ere frantsesez ari dira.

6. Etxeko segida

- **Erref:** AIO-002/007
- **Iraupena:** 0:01:20. **Hasi:** 00:11:19. **Bukatu:** 00:12:39
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Baserria vs. Kalea
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Ez du laborantxan segidarik ez baita ezkondua, eta ilobak beste lanbide batzuetan ari dira lanean.

7. Erdi manex erdi xiberotar

- **Erref:** AIO-002/008
- **Iraupena:** 0:01:10. **Hasi:** 00:12:39. **Bukatu:** 00:13:49
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:

Manexaren eta zubereraren arteko nahastea dute mintzoari erreparatuz gero, muga baitira. Donapaleuko kantonamenduan dira, Amikuzen. Pagola da gehien nahasten duena.

8. Lehen eta bigarren mundu gerrak

- **Erref:** AIO-002/010
- **Iraupena:** 0:01:26. **Hasi:** 00:14:12. **Bukatu:** 00:15:38
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » II. Mundu Gerra (1939-1945)

Laburpena:

Bere aita preso egon zen bost urtez alemanian. Bakar batzuk hil ziren bigarren mundo gerran baina gehiago lehenean.

9. Txiki zenean dena etxean ekoizten zen

- **Erref:** AIO-002/012
- **Iraupena:** 0:00:58. **Hasi:** 00:16:48. **Bukatu:** 00:17:46
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak

Laburpena:

Txiki zelarik gauza gutxi erosten zen, dena etxean ekoizten baitzen.

10. Seme gehiena etxean, besteak kanpora

- **Erref:** AIO-002/013
- **Iraupena:** 0:01:40. **Hasi:** 00:17:46. **Bukatu:** 00:19:26
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Diaspora » Disporara bidaia » Diasporara joateko arrazoiak
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua

Laburpena:

<p>Ama Lohitzunekoa zen, eta aita etxekoa. Seme gehienari ematen zitzaion etxea, eta gainerakoak Ameriketara joaten ziren usu, Argentinara buruz artzain.</p>

11. Eskola

- **Erref:** AIO-002/015
- **Iraupena:** 0:01:47. **Hasi:** 00:21:36. **Bukatu:** 00:23:23
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:

Herrian ibili zen eskolan. Orain Donapaleura joaten dira. Etxarrin 11 urtera arte dago eskola. Frantsesez zen eskola bere denboran. Euskara etxean ikasten zen. Gaur egun badira ikastolak euskara ikasteko.

12. Etxea lehen bezala.

- **Erref:** AIO-002/017
- **Iraupena:** 0:01:02. **Hasi:** 00:23:50. **Bukatu:** 00:24:52
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxearen egitura

Laburpena:

Etxea ez da asko aldatu bere haur denboratik hona. Beheko sua da etxeko bero iturri bakarra, eta amak bertan prestatzen zuen jana.

13. Züzülia

- **Erref:** AIO-002/019
- **Iraupena:** 0:00:22. **Hasi:** 00:25:55. **Bukatu:** 00:26:17
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxearen egitura

Laburpena:

"züzülia" neguan suaren ondoan norbera berotzeko erabiltzen zen aulki bat zen.

14. Neskato eta mutil lanera

- **Erref:** AIO-002/021
- **Iraupena:** 0:01:06. **Hasi:** 00:26:49. **Bukatu:** 00:27:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Baserriari lotutako lanbideak
- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak

Laburpena:

<p>Arrebak 16-17 urterako neskato joan ziren. Jendea behar zen etxean lanean aritzeko. Orain nahikoa da gizon batekin lur ugari lantzeko.</p>

15. Inguruko herriekiko harremanak

- **Erref:** AIO-002/022
- **Iraupena:** 0:01:02. **Hasi:** 00:27:55. **Bukatu:** 00:28:57
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Inguruko herriak eta auzoak

Laburpena:

Herri batzuekin hobeto konpontzen dira beste batzuekin okerrago. Bera baino lehenago gazteen artean liskar gehiago izaten ziren, baina bere denborara orduko "zibilizatuagoak" ziren.

16. Lehengo kriolak eta festak

- **Erref:** AIO-002/023
- **Iraupena:** 0:01:16. **Hasi:** 00:28:57. **Bukatu:** 00:30:13
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika
- Aisia » Kirola » Herri-kirolak

Laburpena:

Pilotan aritzen ziren, sokatiran eta harri jasotzen ere bai. Ez zaio gustatzen dantzatzea. Tronpeta eta akrodeioa izaten zen herriko musika, baita txistua ere. Orain herri txikietan ez da halako festarik.

17. Hirugarren adinekoen elkarretaratzea

- **Erref:** AIO-002/024
- **Iraupena:** 0:01:10. **Hasi:** 00:30:13. **Bukatu:** 00:31:23
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia

Laburpena:

"Foyer"-ean urtean behin hirugarren adinekoen bazkaria egiten dute herriko etxeak pagaturik. Ez dira elkartzen lehen bezala. Mezara ere ez dira lehen bezainbeste joaten

18. Elizaren aldaketa

- **Erref:** AIO-002/025
- **Iraupena:** 0:02:27. **Hasi:** 00:31:23. **Bukatu:** 00:33:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak

Laburpena:

Haur zirelarik mezara eta bezperetara joaten ziren arratsaldean. Latinez zen meza, baina orain euskaraz. Gaur egunean apaiz bakoitzak 10 herri ditu. Hiru urtez better aritu zen. Kantatzen aritzen zirenak ere baziren.

19. Arrosarioa eta bestelako otoitzak

- **Erref:** AIO-002/027
- **Iraupena:** 0:00:36. **Hasi:** 00:34:18. **Bukatu:** 00:34:54
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Elizkizunak eta otoitzak

Laburpena:

Amak otoitzak erakusten zizkion eta arrosarioa ere errezatzen zuten ttipi zelarik.

20. Okina Arüen

- **Erref:** AIO-002/028
- **Iraupena:** 0:01:40. **Hasi:** 00:34:54. **Bukatu:** 00:36:34
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Negozioak, dendak

Laburpena:

Ez zuten etxean ogirik egiten, herrian okina baitzegoen eta epizeria ere bazen. Alta, orain Donapaleura joaten dira. Lehen autokarra zuten bertara joateko. Orain pizzería dago herrian.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-09-10

CC-by-sa | Ahotsak.eus
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com